na závadu přípustnosti návrhu ani, kdyby se odkaz, jak tvrdí dědici ve stížnosti, týkal jen nemovitostí. Stačí po té stránce odkázati na rozhodnutí čís. 3812 sb. n. s. Že je stěžovatelčin nárok (odkaz) považovati za dostatečně osvědčený, o tom nelze pochybovati vzhledem k obsahu posledního pořízení, uvedenému v dodatku ze dne 21. dubna 1926, který nebyl po formální stránce, pokud jde o odkaz sám, co do platnosti dosud napaden. Jelikož ve stížnosti dědiců nebyly proti osobě opatrovníka ustanoveného prvým soudem vzneseny námitky, bylo k dovolací stížnosti obnoviti usnesení prvého soudu.

Čís. 9769.

Domáháno-li se v žalobě, by byl žalovaný uznán povinným uznati a dodržeti nájemní smlouvu a podepsati o ní listinu, musí soud řešiti otázku jsoucnosti nebo nejsoucnosti nájemní smlouvy na místě prvém, a teprve, vysloví-li její jsoucnost a závaznost pro žalovaného, bude řešiti, jaké důsledky z toho vyplývají pro žalovaného. Předmětem žaloby a sporu jest jsoucnost nájemní smlouvy a jest pro příslušnost soudu rozhodným ocenění celého sporu, aniž by bylo lze rozděliti ho ve dví a odmítnouti žalobu, pokud jde o povinnost k uznání smlouvy, a uznati příslušnost dovolaného okresního soudu, pokud jde o dodržení a o podpis smlouvy.

(Rozh. ze dne 27. března 1930, R I 164/30.)

Žalobou, zadanou na okresním soudě, domáhal se žalobce na žalovaných, by byli uznáni povinnými uznati a dodržeti žalobci nájemní smlouvu o pronájmu restauračních místností a podepsati žalobci nájemní smlouvu schopnou knihovního vtělení. Hodnotu předmětu rozepře ocenil žalobce na 50.000 Kč. K námitce věcné nepříslušnosti soud prvé stolice žalobu odmítl. Rekursní soud námitku zamítl. Důvody: Proti žalobě brání se žalovaní tím, že k nájemní smlouvě nedošlo. Vznesli námitku věcné nepříslušnosti soudu, o které soud první stolice jednal současně s hlavní věcí a žalobu pro věcnou nepříslušnost soudu odmítl, maje za to, že ve sporu jde o jsoucnost nájemní smlouvy, že žalobní žádání směřuje k uznání jsoucnosti této smlouvy a že tedy vzhledem k hodnotě předmětu sporu není okresní soud příslušným. Tomuto názoru nelze přisvědčiti. Žalující strana nežaluje o zjištění, zda smlouva nájemní jest či není po právu, žaluje o její dodržení a podpis. Podle druhého odstavce § 41 j. n. jsou pro posouzení příslušnosti soudu rozhodnými žalobcovy údaje, pokud není jich nesprávnost soudu známa. Jest proto z úvahy o příslušnosti vyloučiti další skutkové přednesy stran a výsledky provedených důkazů. Ve sporu bude ovšem třeba řešiti předurčující otázku o bytí či nebytí nájemního poměru, leč tato otázka nebude rozhodnuta výrokem rozsudku, nýbrž jen v důvodech. V žalobě jsou uvedeny skutkové okolnosti, z nichž žalující strana dovozuje vznik vymáhaného nároku, aniž ze žaloby patrno, že ve sporu půjde přímo

o bytí smlouvy, naopak lze ze žaloby dovoditi, že se žalovaní zdráhají uznati smlouvu pevně sjednanou a dovoditi z ní důsledky je vížící. To stačí k posouzení příslušnosti soudu podle § 49 čís. 5 j. n., který přikazuje okresním soudům spory z pachtovních smluv, pokud se netýkají bytí smluv. Ježto zde nejde o spor, týkající se bytí smlouvy a předmětem žaloby zůstává nárok vznesený na základě smlouvy, jejíž platnost byla žalující stranou tvrzena jako předpoklad sporného nároku, jest okresní soud příslušným.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvého soudu.

Důvody:

Podle žalobních tvrzení, jež jsou rozhodné pro posouzení soudní příslušnosti, ujednali zástupci žalující strany se žalovanými nájemní smlouvu ohledně místností restauračních a pro hostinského v domě žalovaných, jejíž podrobnosti žaloba blíže uvádí a dodává, že se žalovaní zdráhají dodržeti toto ujednání a že jest proto žalující společnost nucena žalovati, a navrhuje, by bylo uznáno právem, že strana žalovaná jest povinna uznati a dodržeti straně žalující smlouvu nájemní o pronájmu místností restauračních a pro hostinského v domě žalovaných a podepsati legalisovaně smlouvu nájemní schopnou knihovního vtělení. Žaluje-li společnost, by bylo uznáno právem, že žalovaná strana jest povinna uznati a dodržeti smlouvu nájemní a podepsati o ní listinu, žádá tím nepochybně, by byli žalovaní odsouzeni uznati jsoucnost smlouvy nájemní, její bytí. Jest mylným právní názor rekursního soudu, že jde jen o dodržení nájemní smlouvy a že bude soudu řešiti otázku její jsoucnosti jen jako otázku předurčující v rozsudečných důvodech; naopak soud musí při tomto doslovu žalobní prosby řešiti otázku jsoucnosti nebo nejsoucnosti smlouvy nájemní na místě prvém, poněvadž jde o určovací návrh (§ 236 c. ř. s.) pojatý do rozsudku (rozhodnutí čís. 5570, 6040 sb. n. s.) a, rozřeší-li její jsoucnost a závaznost pro žalované, bude teprve řešiti, jaké důsledky z toho pro žalované vyplývají, zda a pokud jsou povinni smlouvu podepsati a dodržeti. Jest tedy předmětem žaloby a sporu jsoucnost nájemní smlouvy a není proto, poněvadž předmět sporu byl oceněn žalobkyní na 50.000 Kč, předmětně příslušným okresní soud podle § 49 čís. 5 j. n., nýbž vzhledem ke druhému odstavci § 58 j. n. a k § 50 j. n. soud sborový. Při tom se podotýká, že nelze snad, jak žalobkyně v rekursu mínila, rozděliti žalobní prosbu ve dví a odmítnouti žalobu jen pokud jde o povinnost k uznání smlouvy a uznati soudní příslušnost okresního soudu, pokud jde o dodržení a o podpis smlouvy, neboť žádání žaloby jest jednotným a nelze je děliti, neboť povinnost k plnění smlouvy plyne z uznání její jsoucnosti a bylo by protimyslným a nehospodárným, aby o každé části rozhodoval jiný soud, když tak může učiniti jeden soud jedním rozsudkem.

Čís. 9770.

Žaloba k provedení odporu podle § 231, druhý odstavec, ex. ř. nemůže se opírati o jiný důvod odporu, než byl uplatňován v rozvrhovém řízení.